

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

**(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)**

DENİZCİLİK

KODLU SANCAK HABERLEŞMESİ

ANKARA 2008

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. SANCAKLAR İLE KODLU HABERLEŞME YAPMAK	3
1.1. Haberleşme	3
1.1.1. Haberleşmede Yetki.....	3
1.2. Kodlu Haberleşme.....	4
1.2.1. Uluslararası İşaret Kod Kitabı	4
1.2.2. Kodlu Haberleşme Lisansı ve Harflerin Kod İsimleri.....	5
1.2.3. Kodlu Haberleşme Gemilerin Çağrı Adları.....	5
1.3. İşaret Sancakları.....	6
1.4. İşaret Sancakları ile Haberleşme.....	10
1.5. Değer bildirilmesi	12
UYGULAMA FAALİYETİ	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	18
2. TEK HARF KODLARI ÇEKMEK.....	18
2.1. Tek Harf Kodları.....	18
2.2. Tek Harf Kodlarının Kullanımı.....	19
UYGULAMA FAALİYETİ	20
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	21
MODÜL DEĞERLENDİRME	22
CEVAP ANAHTARLARI.....	25
KAYNAKÇA.....	26

AÇIKLAMALAR

KOD	840UH0102
ALAN	Denizcilik
DAL/MESLEK	Yat Kaptanlığı, Gemi Yönetimi, Balıkçı Gemisi Kaptanlığı
MODÜLÜN ADI	Kodlu Sancak Haberleşmesi
MODÜLÜN TANIMI	Sancaklar ile uluslararası kodlu haberleşme yöntemi ve kodlar ile ilgili konuların verildiği öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Bu modülün ön koşulu yoktur.
YETERLİK	Sancaklar ile kodlu haberleşme yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modülün sonunda gerekli ortam sağlandığında işaret sancakları ile tek ve çift yönlü kodlu haberleşme yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Sancaklar ile kodlu haberleşme yapabileceksiniz. 2. Tek harf kodları çekebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Gemi veya donanımlı haberleşme laboratuvarı (işaret sancakları takımı, sancak gösterme düzeneği)
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Öğrenme faaliyetlerinin sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri, kendi kendinizi ölçerek değerlendirebileceksiniz. Modülün sonunda kazandığınız yeterliği öğretmeniniz ölçerek sizi değerlendirebilecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Denizde haberleşmenin önemi kısıtlı gemi imkanlarından ve yaşanan tehlikelerin hayati olmasından gelmektedir. Bu nedenle denizde haberleşmede ilk düşünülen canı, malı ve çevreyi tehdit eden acil durumlardaki haberleşmenin sağlanmasıdır.

Elektronik haberleşme cihazlarının ve yöntemlerinin gemilerde kullanılmaya başlamasından önce oluşturulan görsel ve işitsel haberleşme yöntemleri, uzun yıllar denizcilerin hayatlarının kurtarılmasında kullanılmıştır. Uzun yılların tecrübesi ile en uygun yöntemler ve bu yöntemlerde kullanılması gereken kodlar oluşturulmuş, uluslararası standartlara kavuşturulmuştur. Mors alfabesinin deniz haberleşmesinde kullanılmaya başlaması da kodlu haberleşme adını vereceğimiz bu uluslararası haberleşmeye yeni yöntemlerin ilave edilmesini sağlamıştır. Bugünün teknolojisinde dahi özellikle dil veya elektronik haberleşme sorunlarının yaşandığı zamanlarda, bu yöntemlere halen başvurulmaktadır.

Kodlu haberleşme yöntemlerinden bazılarının kullanım alanı, bugün sadece askeri amaçlı haberleşmeler ile sınırlı kalmasına rağmen sancaklar ile haberleşme kısmen de olsa halen tüm gemiler tarafından kullanılmaktadır. Bu nedenle sancaklar ile haberleşme yönteminin askeri veya sivil bir geminin yönetiminde görev alan kaptan ile acil durum haberleşmesinde görev alacak tüm güverte ve telsiz zabıtlarınca bilinmesi gerekmektedir.

Bu modül size sancaklar ile kodlu haberleşme yönteminin nasıl uygulanacağını anlatacaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile uygun ortam sağlandığında, işaret sancakları ile kodlu haberleşme yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bir geminin kaptanına giderek çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Ondan izin alarak;

- Gemide çok acil bir durumda ortak lisana sahip olunmayan bir gemi ile nasıl haberleşme yapıldığını,
- Gemide kodlu haberleşme için ne gibi yardımcılar olduğunu,
- Gemide sancaklar ile hiç kodlu haberleşme yapılıp yapılmadığı araştırınız.

Edindiğiniz bilgileri kayıt altına alarak öğretmeniniz ve/veya arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. SANCAKLAR İLE KODLU HABERLEŞME YAPMAK

1.1. Haberleşme

Haberleşme, bir bilginin bir kişiden diğerine kontrollü olarak iletilmesidir. Denizdeki haberleşme, risklerinin yüksekliğinden dolayı sıradan haberleşmelerden çok daha önemlidir. Burada bahsedilen risk, can ve mal kaybı ile çevrede olabilecek büyük zararlardır. Haberleşme sesli, sözlü, görüntülü veya yazı biçiminde olabilir.

1.1.1. Haberleşmede Yetki

Gemi imkanları kullanılarak geminin dışındaki kişiler ile yapılan haberleşmede tüm yetki ve sorumluluk gemi kaptanındadır. Kaptanın bilgisi, izni ve istisnalar hariç kimse geminin dışındaki kişiler ile gemi imkanlarını kullanarak haberleşme yapamaz. Bunun istisnaları:

- Vardiya zabıtince seyir emniyeti için yapılan haberleşme
- Telsiz zabıtince test ve servis amaçlı yapılan haberleşme

Haberleşmede Genel Tasnif

Denizdeki haberleşmeyi ikiye ayırabiliriz:

➤ Dahili haberleşme:

Gemi içinde yapılan haberleşme,

➤ Harici haberleşme:

Geminin dışındaki unsurlar ile yapılan haberleşmedir.

Harici haberleşmeyi de aşağıdaki şekilde tasnif edebiliriz:

➤ Yakın mesafe görsel ve işitsel haberleşme:

Kulak duyum ve göz görüm mesafesinde, ses ve görüntü araçları kullanılarak, kodlu haberleşme yöntem ve araçlarının kullanıldığı yakın mesafeden yapılan haberleşmedir.

➤ Telsiz haberleşmesi:

Çok yüksek dalga (VHF), orta dalga (MF) ve yüksek dalga (HF) telsiz cihazları kullanılarak telefon, telex ve sayısal seçmeli çağrı (DSC) tipindeki, kodlu veya açık lisan ile yapılan haberleşmedir.

➤ Uydu haberleşmesi:

Uydular aracılığı ile telefon ve telex tipindeki kodlu veya açık lisan ile yapılan haberleşmelerdir.

1.2. Kodlu Haberleşme

Kodlu haberleşme, belirli anlam içeren görsel, işitsel veya yazı şekilleri ile yapılan haberleşmedir. Kodlu haberleşmenin kullanım gerekçeleri:

- Ortak lisanın bulunmadığı durumlarda haberleşebilmek
- Elektronik haberleşmenin mümkün olmadığı zamanlarda haberleşebilmek
- Askeri amaçlar ile gizlilik sağlamak

1.2.1. Uluslararası İşaret Kod Kitabı

Uluslararası işaret kod kitabı; uluslararası kodlu haberleşme yöntemlerini anlatan ve kodlarını veren bir kitaptır. Bu kitap genel olarak aşağıdaki bölümlerden oluşmuştur:

➤ Giriş bölümü

Bu bölüm, işaret kod kitabından yararlanılarak yapılan kodlu haberleşme yöntemlerini anlatır.

➤ Genel kodlar ve kod tamamlayıcı cetveller bölümü

Bu bölüm, deniz haberleşmesinde ihtiyaç duyulan “Genel Kod”ları ve bunların tamamlayıcı cetvellerini içerir. “Kod” kelimesi belirli bir anlamı ifade eden birden fazla harfin beraber kullanımı ile oluşturulan grubu; “Genel Kod” ifadesi, tıbbi hususlar dışındaki konuları tanımlayan kodları; “Tamamlayıcı cetvel” ifadesi, kodlar ile ifade edilen hususun tamamlayıcısı olarak belirlenmiş işaretleri sıralayan cetvelleri belirtir.

➤ Tıbbi kodlar ve kod tamamlayıcı cetveller bölümü.

Bu bölüm, deniz haberleşmesinde ihtiyaç duyulan “Tıbbi Kod”ları ve bunların tamamlayıcı cetvellerini içerir.

Genel ve tıbbi bölümlerdeki kodlar, kolay ulaşılabilmesi için, alfabetik ve konulara göre sıralanmıştır.

1.2.2. Kodlu Haberleşme Lisansı ve Harflerin Kod İsimleri

Uluslararası kodlu haberleşme lisansı 26 harften ve 10 rakamdan oluşmuştur. Her harfin tablo-1’de gösterilen ve İngilizce olan uluslararası bir kod ismi vardır. Bu uluslararası kod isimlerinin dışında ülkeler ulusal uygulamalarında kendi kod isimlerini de kullanırlar.

A ALFA	B BRAVO	C CHARLIE	D DELTA	E ECHO	F FOXTROT
G GOLF	H HOTEL	I INDIA	J JULIET	K KILO	L LIMA
M MIKE	N NOVEMBER	O OSCAR	P PAPA	Q QUEBEC	R ROMEO
S SIERRA	T TANGO	U UNIFORM	V VICTOR	W WHISKEY	X XRAY
Y YANKEE	Z ZULU				

Tablo 1.1: Harflerin uluslar arası kod isimleri

1.2.3. Kodlu Haberleşme Gemilerin Çağrı Adları

Sabit telsiz cihazı bulunduran gemilerin kısaca tanımlanmasında kullanılmak üzere, ülkelerin ilgili kurumları tarafından verilen kod isimlerine, gemilerin çağrı adı denir.

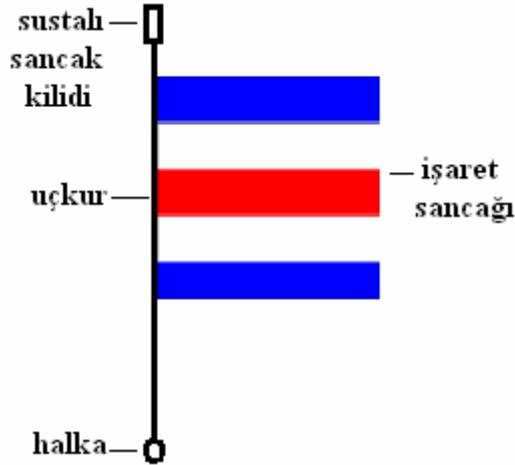
Sistemin kuruluşunda bu çağrı 4 harften oluşmakta, baştan iki harfi geminin siciline kayıtlı olduğu ülkeyi, son iki harfte gemiyi göstermekteydi. Örnek; TCMG Pınar Kaptanoğlu gemisinin çağrı adıdır ve bu çağrı adının başındaki TC geminin Türkiye’de kayıtlı olduğunun gösterir. Ancak bugün gemi sayısının fazlalığından dolayı bu kodlama şekli yetersiz kalmış ve harflerin yanı sıra rakamlar da kullanılmaya başlanmıştır. Hatta karakter sayısı da artırılmıştır. Tüm dünyadaki gemilerin çağrı adları ve bilgileri uluslar arası haberleşme birliğinin (ITU; International Telecommunication Unit) yayınlarında bulunmaktadır.

1.3. İşaret Sancakları

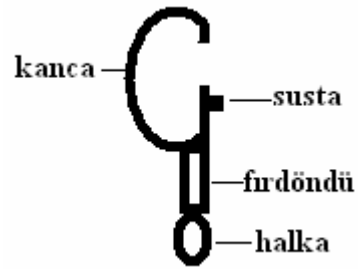
Uluslararası işaret kodları kitabının ilk bölümünde anlatılan kodlu haberleşme yöntemlerinden birisi “Sancaklar ile Kodlu Haberleşme” dir.

Bu haberleşme yönteminde sancak ve flama adı verilen özel biçim ve desenlere sahip 40 adet bez bayrak kullanılır. (Tablo-2) Bunlar her biri bir harfi temsil eden 26 adet sancak, her biri bir rakamı ifade eden 10 adet flama ile 3 adet tekrar ve 1 adet de cevap flamasından oluşur. Harf sancakları, harflerin uluslararası kod adları ile isimlendirilirler. Ülkemizde askeri bahriyede ve sivil haberleşmede harflerin ayrı kod isimleri bulunmaktadır.

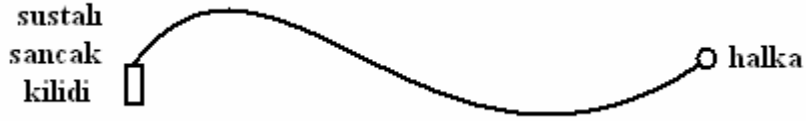
Uluslararası kodlu haberleşmede kullanılan işaret sancakları, uçkurlarında bulunan sancak kilitleri (Şekil-2) aracılığı ile birbirine veya bir salvoya bağlanırlar. Sancak kilitlerinin gemilerde farklı tiplerini görebiliriz. Kodları oluşturan sancaklar birbirlerine doğrudan takılırken gruplar birbirlerine 2 m. uzunluğunda ve her iki ucunda sancak kilidi bulunan bir ara salvosu ile bağlanırlar.

Şekil 1.1: İşaret sancağı

Şekil 1.2: Sustalı sancak kilidi

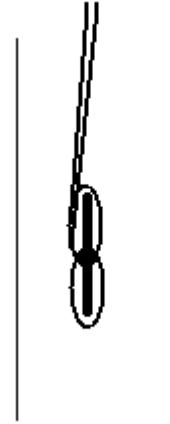

Şekil 1.3: 2m. uzunluğunda ara salvosu

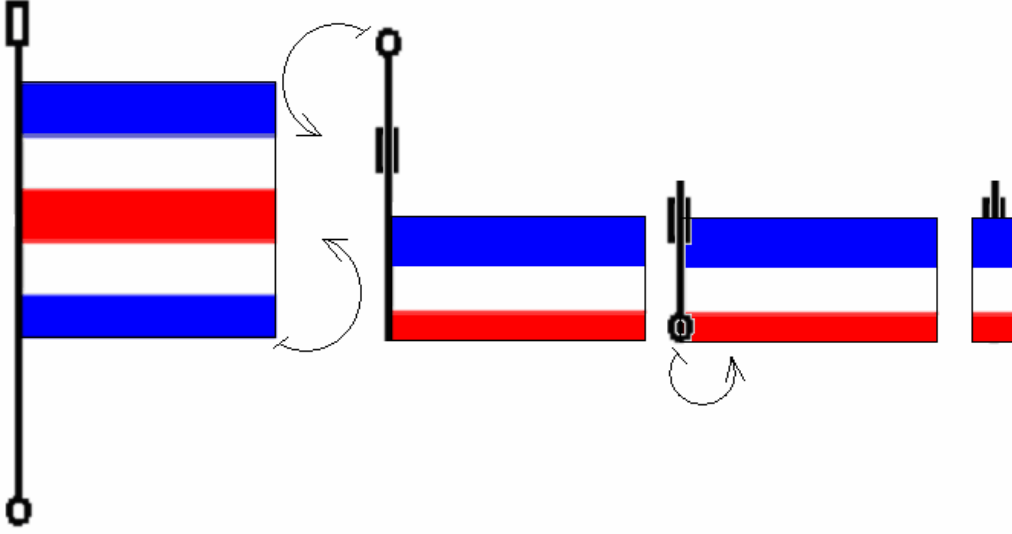
Tek veya grup olarak hazırlanan sancak ve flamalar geminin direk gibi (Şekil-4) en görünür yüksek yerine, dumandan etkilenmeyecek ve dalgalanır şekilde çekilerek gösterilirler. Sancak veya işaret direği denilen bu direklerde sancakları yükseğe çekebilmek için yaklaşık 1 cm. çapında sancak salvosu (halat) kullanılır. Sancak salvosu direğin en üstündeki bir makaradan geçirilir. Salvonun bir çımasında (ucu) sustalı sancak kilidi, diğer çımasında da sustalı kilit takılabilecek bir halka bulunur. Sancak salvosu direğin alt tarafındaki bir koç boynuzuna (Şekil-5) volta edilerek (sekiz şeklinde sarma) sabitlenir.

Şekil 1.4: Sancak direği ve donanımı

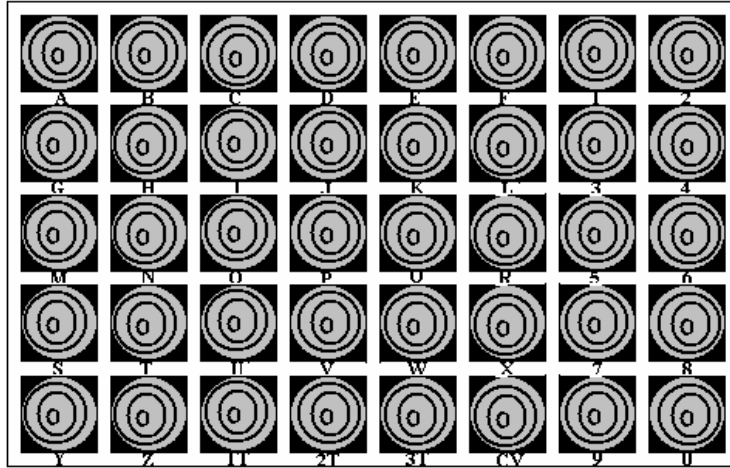

Şekil 1.5: Sancak salvosunun koç boynuzuna voltası

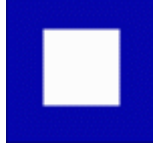

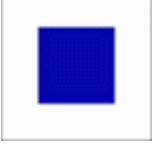
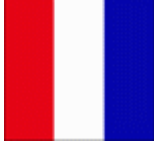
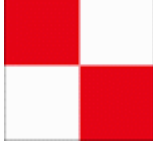

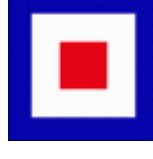

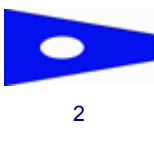
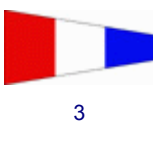

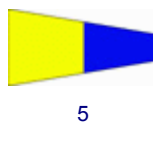
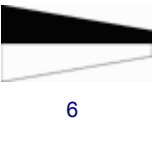
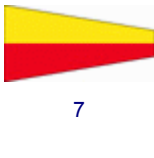
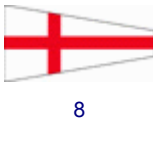

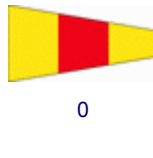

Şekil 1.6: İşaret sancaklarının rulo edilerek katlanması

Sancaklar gemide kullanıma hazır vaziyete özel katlanmış şekliyle (Şekil-6) özel dolaplarında bulunur. (Şekil-7)

Şekil 1.7:Sancak dolabı ve içindeki rulo edilerek katlanmış sancaklar

					
A- ALFA	B- BRAVO	C- CHARLIE	D- DELTA	E- ECHO	F- FOXTROT
					
G- GOLF	H- HOTEL	I- INDIA	J- JULIET	K- KILO	L- LIMA
					
M- MIKE	N- NOVEMBER	O- OSCAR	P- PAPA	Q- QUEBEC	R- ROMEO
					
S- SIERRA	T- TANGO	U- UNIFORM	V- VICTOR	W- WHISKEY	X- XRAY
					
Y- YANKEE	Z- ZULU	CEVAP	1.TEKRAR	2.TEKRAR	3.TEKRAR
					
1	2	3	4	5	
					
6	7	8	9	0	

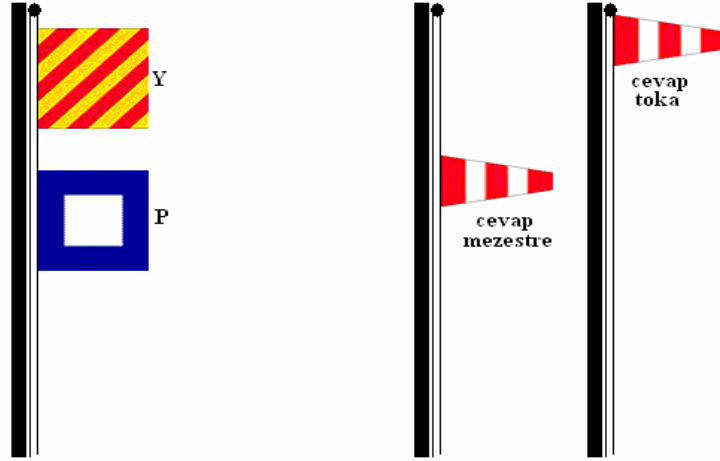
Tablo 1.2: ULUSLARARASI İŞARET SANCAK VE FLAMALARI

1.4. İşaret Sancakları ile Haberleşme

➤ Haberleşmeye çağrı

Bir istasyonun (gemi, işaret kulesi veya kıyı istasyonu) bir başka istasyon ile haberleşme isteği halinde önce istek bildirilir. Bunun için kitabın ikinci bölümündeki haberleşme kısmından “Haberleşmek istiyorum.” anlamındaki “YP” grubu, üstte “Y” altında “P” sancakları olacak şekilde birbirine eklenir ve sancak salvosunun bir çımasına (ucuna) takılır. Salvonun diğer çıması da “P” sancak uçkur halatının alt çımasına takılır ve sancak direğine toka (çekmek) edilir.

Eğer çevrede sizin haberleşme çağrınızı kendisine yapılan bir çağrı olarak yorumlayabilecek başka bir gemi varsa, “Y-P” sancaklarından sonra bir ara salvosu ve bu ara salvosuna haberleşmek istenen geminin çağrı işaretini ifade eden sancaklar takılıp çekilebilir. Ancak tek sancak takımı bulunduran bir gemide, tekrar eden sancakların ifadesi için tekrar sancaklarının yetersizliği söz konusu olabilir. Bu nedenle haberleşme yapılacak gemi bir başka yöntem ile ikaz edilebilir veya doğru gemi işaret verinceye kadar haberleşme başlatılmayabilir.

Şekil 1.8: Sancaklar ile kodlu haberleşmeye çağrı ve cevap

➤ Haberleşme çağrısına cevap

Kendisi ile haberleşmek istenen gemi, sancakları görünce önce “cevap” flamasını mezestre (Sancağı yarım çekmek) eder, sonra “Y-P” sancaklarını okuyarak anlayınca toka eder.

“Cevap” sancağının mezestresi: “Sancakları gördüm, anlamaya çalışıyorum.”,

“Cevap” sancağının tokası “Sancakların manasını anladım.”,

“Cevap” flamasının mezestrede tutulmaya devam edilmesi, işaretlerin anlaşılmadığı anlamındadır.

“Cevap” flamasının toka edildiğini gören haberleşme isteyen gemi tüm sancaklarını arya (direkten indirmek) eder. Karşı tarafın sancaklarını arya ettiğini gören diğer gemi de “Cevap” flamasını arya eder. Bu şekilde sancaklar ile kodlu haberleşme başlar.

➤ Kodların gösterilmesi

Haberleşme isteyen gemi, haberleşmenin başlaması ile kitapta verilen kodları yine kitapta belirtilen şekilde kullanarak mesajını gönderir. Karşı taraf başlangıçta olduğu gibi işaret sancaklarını görünce “Cevap” flamasını mezestre ederek sancakları gördüğünü, toka ederek de anladığını belirtir. “Cevap” flamasının toka edilmesi ile her iki taraf ayrı olarak da yazılacak tüm sancakları arya eder ve bir sonraki kod grubu gönderilir.

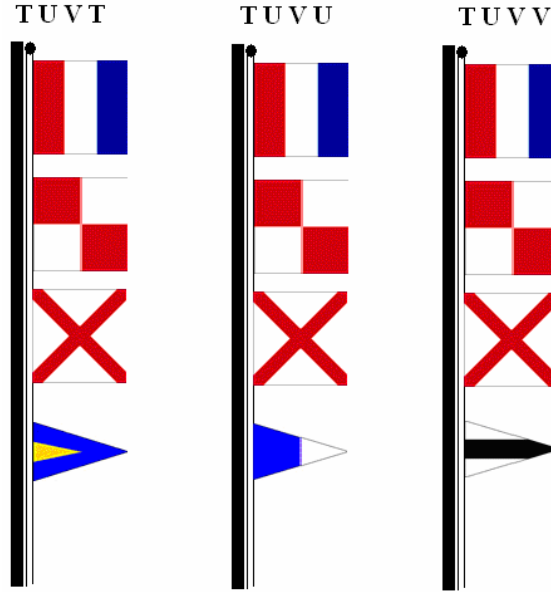
➤ Tamamlayıcı işaretlerin kullanılması

Genel konuların tamamlayıcı işaretleri genel bölümün sonunda, tıbbi bölümün tamamlayıcı işaretleri de tıbbi bölümün sonundadır. Bu tamamlayıcı işaretler, kodu oluşturan sancaklara doğrudan, ara salvosu takılmadan birleştirilir.

➤ Özel isimlerin gösterilmesi

Mesajlarda yazılması gereken özel isimler kodlar ile ara salvosu yardımı ile ayrılarak doğrudan ismi oluşturan harfleri ifade eden sancakların sırasıyla birbirine bağlanması ve salvoya çekilmesi şeklinde gösterilir.

➤ Tekrar sancaklarının kullanılması

Şekil 1.9: Tekrar sancaklarının kullanılması

Gemide normalde bir takım işaret sancağı bulunur, bu neden bile bazen aynı salvoya aynı sancaktan bir kere daha çekilmesi gerekebilir. Bu durumda “tekrar” flamaları çekilir. Örnek ile eğer üstten itibaren ikinci sancak, aşağıda bir kere daha çekilmesi gerekirse, onun yerine “2.tekrar” flamaları çekilir.

➤ Haberleşmenin bitirilmesi

Haberleşmeyi bitiren taraf, “Cevap” flamasını toka eder. Bunu gören diğer tarafta “Cevap” flamasını toka ettikten sonra her iki tarafta toka edilmiş “Cevap” flamalarını arya ederler ve haberleşme sona erer.

1.5. Değer bildirilmesi

Sancaklar ile değerlerin belirtilmesinde aşağıdaki kod ve usuller kullanılır:

➤ A-Kerteriz veya semtin belirtilmesi

Bir karışıklığa sebep olacaksa, kerteriz veya semt “A” harfinin arkasına yönü belirten üçlü rakamın konmasıyla belirtilir ve daima hakiki olarak yazılır.

➤ C-Rotaların belirtilmesi

Bir karışıklığa sebep olacaksa, rota “C” harfinin arkasına rotayı belirten üçlü rakamın konmasıyla belirtilir ve daima hakiki olarak yazılır.

➤ D-Tarihin belirtilmesi

Tarihler, “D” harfinin arkasına tarihin yazılması şeklinde gösterilir. Tarih, gün, ay ve yılının son iki rakamın yazılması şeklinde olur. Örnek olarak D150405; 15 Nisan 2005’i ifade eder.

➤ F-Derinliğin kadem olarak belirtilmesi

Derinlik belirtilirken uzunluk birimi kadem (feet) ise sayının başın “F” kullanılır.

➤ G-Boylamın belirtilmesi

Boylam “G” harfinin arkasına gelen 5 rakam ve bunları takip eden yön işareti ile belirtilir. Örnek: G04540E; 045040’ doğu boylamını belirtmektedir.

➤ K-Haberleşme isteği

“K” sizinle haberleşmek istiyorum anlamındadır.

➤ L-Enlemin belirtilmesi

Enlem “L” harfinin arkasına gelen 4 rakam ve bunları takip eden yarım küre işareti ile belirtilir. Örnek: L4540N; 45⁰40’ kuzey enlemini belirtmektedir.

- M-Derinliğin metre olarak belirtilmesi

Derinlik belirtilirken uzunluk birimi metre ise sayının başına “M” harfi kullanılır.

- R-Mesafenin belirtilmesi

“R” harfinin arkasından, deniz mili olarak mesafeyi belirten rakamların yazılması ile gösterilir.

- S-Süratin deniz mili ile belirtilmesi

Sürat saatte deniz mili ile ifade edilecekse, “S” harfinin arkasına knot olarak sürati belirten rakamlar konur.

- T-Saatin yerel saatle belirtilmesi

Eğer saat, yerel saat olarak bildirilecekse “T” harfinin arkasından, 24 saat usulüne göre saat ve dakika olarak belirtilir. Örnek; T2315, yerel saat ile akşam 11’i çeyrek geçeyi gösterir.

- V-Süratin kilometre ile ifadesi

Sürat saatte kilometre ile ifade edilecekse, “V” harfinin arkasına knot olarak sürati belirten rakamlar yazılarak ifade edilir.

- Z-Saatin GMT olarak belirtilmesi

Eğer saat, GMT olarak bildirilecekse “Z” harfinin arkasından, 24 saat usulüne göre saat ve dakika olarak belirtilir. Örnek; Z2315, GMT ile akşam 11’i çeyrek geçeyi gösterir.

Ondalıklı değerlerin belirtilmesinde virgül “Cevap” flaması ile ifade edilir.

Şekil 1.10: Ondalıklı sayıların gösterilme şekli

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Sancak salvosunu direğin koç boynuzundan fora ediniz.➤ Çevrenizde çağrınızı kendisine yorumlayacak bir başka gemi varsa, haberleşme yapacağınız gemiyi her hangi bir yöntem ile ikaz ediniz.➤ Sancak salvosuna önce “Y” sonra “P” sancağını takınız.➤ Sancakları sancak direğine toka ediniz.➤ Haberleşeceğiniz gemi “Cevap” sancağını kendi sancak direğine toka edince “Y-P” sancaklarını arya ediniz.➤ “Y-P” sancaklarını sancak salvosundan çıkartınız.➤ Göndereceğiniz mesaja ait kodu temsil eden sancakları sancak salvosuna sırası ile takınız.➤ Diğer gemi “Cevap” sancağını arya edince sancaklarınızı toka ediniz.➤ Diğer gemi “Cevap” sancağını toka edince sancaklarınızı arya ediniz.➤ Diğer gemi ileteceği mesaja ait kodları çekince “Cevap” sancağınızı mezestre ediniz.➤ Diğer geminin sancaklarını okuyup anladıktan sonra “Cevap” sancağınızı toka ediniz.➤ Diğer gemi sancaklarını arya edince sizde “Cevap” sancağını arya ediniz.➤ Bu işlemi mesajlar karşılıklı olarak tamamen iletilinceye kadar devam ediniz.➤ Mesajınıza ait son kod gönderildikten sonra “Cevap” sancağını salvoya takınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Diğer gemi “Cevap” sancağını arya edince siz “Cevap” sancağını toka ediniz.➤ Diğer gemi “Cevap sancağını tekrar toka edince siz “Cevap sancağınızı arya ediniz.➤ E Cevap” Sancağınızı salvodan çıkartarak salvoyu sancak direğinin koç boynuzuna volta ediniz.➤ Kullandığınız tüm sancakları katlayarak yerlerine kaldırınız.➤ Eğer çevrede sizin haberleşme çağrınızı kendisine yapılan bir çağrı olarak yorumlayabilecek başka bir gemi varsa “Y-P” sancaklarından sonra bir ara salvosu takılıp, ondan sonra ile haberleşmek istenen geminin çağrı işaretini ifade eden sancaklar çekilebilir. Ancak tek sancak takımı bulunduran bir gemide, tekrar eden sancakların ifadesi için tekrar sancaklarının yetersizliği söz konusu olabilir. Bu nedenle haberleşme yapılacak gemi bir başka yöntem ile ikaz edilebilir veya doğru gemi işaret verinceye kadar haberleşme başlatılmayabilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

Aşağıdaki ifadelerin doğru veya yanlış olduğunu belirterek, öğrenme faaliyetinde kazanmış olduğunuz bilgileri ölçünüz.

	ÖLÇME SORULARI	DOĞRU	YANLIŞ
	Vardiya zabıtince seyir emniyeti için yapılan haberleşme kaptanın bilgisi ve iznine tabi olmayan bir haberleşmedir.		
	Telsiz zabıtince yapılan haberleşme, kaptanın bilgisi ve iznine tabi olmayan bir haberleşmedir.		
	Ortak lisanın bulunmadığı acil durumlarda kodlu haberleşme yöntemi kullanılarak haberleşme yapılır.		
	Uluslararası işaret kod kitabı; uluslararası kodlu haberleşme yöntemlerini anlatan ve kodlarını veren bir kitaptır.		
	Sabit telsiz cihazı bulunduran gemiler çağrılırken ilgili kurumlar tarafından verilen gemi çağrı adları kullanılır.		
	Sancaklar ile haberleşmede 26 adet harf sancağı, 10 adet rakam, 3 adet tekrar ve 1 adet de cevap flaması kullanılır.		
	Sancaklar ile gösterilen kodlar 0.5 m. uzunluğunda bir ara salvosu ile bir birinden ayrılır.		
	Bir gemiyi sancaklar ile haberleşmeye çağrı “YP” kodu gösterilerek yapılır.		
	“Cevap” flamasının mezestrede tutulmaya devam edilmesi “Hayır” anlamındadır.		
	Sancaklar ile kodlu haberleşmede virgül işareti “Cevap” sancağı ile belirtilir.		

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

B. UYGULAMALI TEST

Seyir laboratuvarına veya bir gemiye giderek, sorumlu öğretmene veya gemi kaptanına çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Ondandır izin alarak mizansende belirtilen duruma uygun olarak sancaklar ile kodlu haberleşmeyi yukarıdaki öğrenim faaliyetinde öğrendiğiniz gibi yapınız.

Mizansen gereği aldığınız bir yardım çağırısına gitmektesiniz; fakat bildirilen mevkie tehlikede olan bir gemi göremediniz. Yakında bulunan bir gemi ile telsiz ile irtibat kurmaya çalıştınız; fakat onunla da lisan sorunu nedeni ile anlaşamadınız. Bunun üzerine onu sancaklar ile kodlu haberleşmeye davet ederek, bu civarda tehlikede olduğu bildirilen gemiden bir haber olup olmadığını sordunuz. O da size saat 12:20'da 36°03'N-031°06'E mevkiinde hareketsiz bir gemi gördüğünü bildirdi. Bunun üzerine siz haberleşmeyi bitirerek belirtilen mevkie hareket ettiniz.

Sancaklar ile yaptığımız haberleşmeyi aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Diğer gemi ile sancaklarla kodlu haberleşme yapmak için sancak salvosunu direğin koç boynuzundan fora ettiniz mi?		
Sancak salvosuna önce "Y" sonra "P" sancağını taktınız mı?		
Sancakları sancak direğine toka ettiniz mi?		
Diğer gemi "Cevap" sancağını kendi sancak direğine toka edince "Y-P" sancaklarını arya ettiniz mi?		
"Y-P" sancaklarını sancak salvosundan çıkarttınız mı?		
E-A-1 sancaklarını sırasıyla sancak salvosuna taktınız mı?		
Diğer gemi "Cevap" sancağını arya edince sancaklarınızı toka ettiniz mi?		
Diğer gemi "Cevap" sancağını toka edince sancaklarınızı arya ettiniz mi?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini gördünüz mü?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini görünce "Cevap" sancağını mezestre ettiniz mi?		

Diğer geminin sancaklarını “D-T” olarak okuduğunuzda “Cevap” sancağını toka ettiniz mi?		
Diğer gemi sancaklarını arya edince siz de “Cevap sancağını arya ettiniz mi?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini gördünüz mü?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini görünce “Cevap” sancağını mezestre ettiniz mi?		
Diğer geminin sancaklarını “T-1-2-(3.tekrar)-0” olarak okuduğunuzda “Cevap” sancağını toka ettiniz mi?		
Diğer gemi sancaklarını arya edince sizde “Cevap sancağını arya ettiniz mi?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini gördünüz mü?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini görünce “Cevap” sancağını mezestre ettiniz mi?		
Diğer geminin sancaklarını “L-3-6-0-(2.tekrar)-N” olarak okuduğunuzda “Cevap” sancağını toka ettiniz mi?		
Diğer gemi sancaklarını arya edince sizde “Cevap sancağını arya ettiniz mi?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini gördünüz mü?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini görünce “Cevap” sancağını mezestre ettiniz mi?		
Diğer geminin sancaklarını “G-0-3-1-(2.tekrar)-6-E” olarak okuduğunuzda “Cevap” sancağını toka ettiniz mi?		
Diğer gemi sancaklarını arya edince sizde “Cevap sancağını arya ettiniz mi?		
Siz “Cevap” sancağını tekrar toka ettiniz mi?		
Diğer gemide “Cevap sancağını toka edince siz “Cevap sancağınızı arya ettiniz mi?		
“Cevap” sancağınızı salvodan çıkartarak salvoyu sancak direğinin koç boynuzuna volta ettiniz mi?		
Kullandığınız tüm sancakları katlayarak yerlerine kaldırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile uygun ortam sağlandığında, tek harf kodlarını kullanabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Farklı cins gemilerin kaptanlarına giderek çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz ve onlardan izin alarak gemilerde en fazla hangi tek harf kodlarının kullanıldığını araştırınız.

Edindiğiniz bilgileri kayıt altına alarak öğretmeniniz ve/veya arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. TEK HARF KODLARI ÇEKMEK

2.1. Tek Harf Kodları

Uluslararası işaret kod kitabında karşılıklı haberleşme maksadı ile belirtilen kodlar iki ve üç karakterli olup gereğinde tamamlayıcı cetvellerden rakam eki almaktadır; fakat yine bu kitapta belirtilen bazı kodlar vardır ki bunlar karşılıklı haberleşme maksadı ile değil, sadece güvenlikle ilgili bir durumu belirtmek için kullanılmaktadır ve sadece tek harf karakterinden oluşmuştur.

Aşağıda listelenen bu kodlara tek harf kodları denir.

- A Denizde dalgıcım var. Ağır yolla iyice açık bulununuz.
- B Tehlikeli yük alıyor veya çıkarıyor veya taşıyorum.
- C Evet (Olumlu veya evvelki grubun anlamı olumlu olarak okunmalıdır)
- D Benden açıkta bulununuz. Güçlkle manevra yapıyorum.
- E Rotamı sancağa değiştiriyorum.
- F Hareketten saktım benimle irtibatta bulununuz.
- G Bir kılavuz isterim. Balık sahalarına yakın bölgelerde avlanan balıkçı gemileri tarafından gösterildiği takdirde: “Ağlarımı topluyorum” anlamına gelir
- H Gemimde bir kılavuz var.

- I Rotamı iskeleyle değiştiriyorum.
- J Yanmaktayım ve gemide tehlikeli yük var, benden iyice nete bulununuz.
- K Sizinle haberleşmek istiyorum.
- L Geminizi derhal durdurunuz.
- M Gemim durdu ve yol yapmıyorum.
- N Hayır, (Olumsuz veya “evvelki grubun manası olumsuz olarak okunmalıdır.”)
Bu işaretler yalnız görünür işaretle veya seda ile verilebilir. Ses ve Radyo yayınında işaret NO ile verilir.
- O Denize adam düřtü.
- P Limanda: Gemi denize çıkmak üzeredir. Bütün şahışlar gemide bulunsun.
Denizde: Balıkçı gemileri tarafından kullanılabilir. Anlamı: Ağlarım bir engele takıldı.”
- Q Gemimin sağlık durumu iyidir. Serbest pratika isterim.
- S Makinelerim geri alışıyor.
- T Benden açık bulununuz, çift travl çekmekle meřgulüm.
- U Tehlikeye gidiyorsunuz.
- V Yardım isterim.
- W Tıbbi yardım isterim.
- X Teřebbslerinizi durdurunuz ve iřaretlerimi bekleyiniz.
- Y Demir tarıyorum.
- Z Bir römorkör istiyorum. Balık sahalarına yakın bölgelerde avlanan balıkçı gemileri tarafından gösterildiğinde “Ağlarımı atıyorum.” anlamına gelir.

2.2. Tek Harf Kodlarının Kullanımı

Tek harf kodları yukarıda anlatıldığı gibi belirli bir durumu belirtmek için kullanılmaktadır. Bu nedenle kullanımı kimliği belirtilen bir istasyona değil, umuma yönelik veya kimlik belirtmeksizin ilgili olan istasyona yönelik olur. Bildirimi gereken bir durum ortaya çıktığında durum belirtir işaret sancağı direğe çekilir; durum ortadan kalkınca veya gün batımında da arya edilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Güvenlikle ilgili ve çevre istasyonları ilgilendiren bir durum çıktığında tek harf kod listesinden gösterilmesi gereken ilgili kodu tespit ediniz.➤ Kodu belirtecek sancağı dolabından çıkartınız.➤ İşaret direğindeki sancak salvosunu koç boynuzundan fora ediniz.➤ İşaret sancağını salvoya takınız.➤ Sancağı direğe toka ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İşaret sancağı gün içerisinde kullanılır ve durum ortadan kalkınca veya gün batımında da arya edilir.

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki ifadelerin doğru veya yanlış olduğunu belirterek, öğrenme faaliyetinde kazanmış olduğunuz bilgileri ölçünüz.

	ÖLÇME SORULARI	DOĞRU	YANLIŞ
1.	Tek harf kodları karşılıklı haberleşme için değil güvenlikle ilgili bir durumu belirtmek için kullanılır.		
2.	Tek harf kodlarından “A” “Tehlikeye gidiyorsunuz.” anlamındadır.		

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, cevaplarınız doğru ise uygulamalı teste geçiniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne dönerek konuyu tekrar ediniz.

B. Uygulamalı Test

Seyir laboratuvarına veya bir gemiye giderek, sorumlu öğretmene veya gemi kaptanına çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Ondan izin alarak yakıt ikmali yapan bir gemi için yukarıdaki öğrenim faaliyetinde öğrendiğiniz gibi tek harf kodlarını kullanarak durum bildirin. Yaptığımız uygulamayı aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Tek harf kod listesinden yakıt ikmali için “B” kodunun “Tehlikeli yük alıyorum” anlamında olduğunu tespit ettiniz mi?		
“B” sancağını dolabından çıkarttınız mı?		
İşaret direğindeki sancak salvosunu koç boynuzundan fora ettiniz mi?		
“B” sancağını salvoya taktınız mı?		
Sancağı direğe toka ettiniz mi?		

Değerlendirme

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER

Aşağıdaki ifadelerin doğru veya yanlış olduğunu belirterek, modülde kazanmış olduğunuz bilgileri ölçünüz.

	ÖLÇME SORULARI	Doğru	Yanlış
1.	Gemi imkanları ile geminin dışındaki kişiler ile yapılan haberleşmede, tüm yetki ve sorumluluk telsiz zabitindedir.		
2.	Kodlu haberleşme, belirli anlam içeren görsel, işitsel veya yazı şekilleri ile yapılan haberleşmedir.		
3.	Uluslararası kodlu haberleşme lisansı “29” harften ve 10 rakamdan oluşmuştur.		
4.	İşaret sancakları, uçkurlarında bulunan sancak kilitleri aracılığı ile birbirine veya bir salvoya bağlanırlar.		
5.	“Cevap” sancağının mezestresi “Sancakları gördüm, anlamaya çalışıyorum.” tokası “Manasını anladım.” anlamındadır.		
6.	Tek harf kodları umuma yönelik olmadığından diğer istasyonun çağrı adı verilmek zorundadır.		
7.	İşaret sancağı gün içerisinde kullanılır ve durum ortadan kalkınca veya gün batımında da arya edilir.		
8.	Tek harf kodlarından “Q” “Gemimin sağlık durumu iyidir, serbest pratika isterim.” anlamındadır.		

DEĞERLENDİRME

Sorulara verdiğiniz cevaplar ile cevap anahtarınızı karşılaştırınız, yanlış cevap verdikleriniz için modülün ilgili faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınız doğru ise performans testine geçiniz.

B. PERFORMANS TESTİ (Yeterlik testi)

Seyir laboratuvarına veya bir gemiye giderek, sorumlu öğretmene veya gemi kaptanına çalışmalarınız hakkında bilgi veriniz. Ondan izin alarak mizansende belirtilen duruma uygun olarak sancaklar ile kodlu haberleşmeyi yukarıdaki öğrenim faaliyetinde öğrendiğiniz gibi yapınız.

Mizansen gereği seyir sırasında bir gemide büyük bir yangın gördünüz. Onlar ile telsiz irtibatı kurmaya çalıştınız; fakat muhtemelen o gemideki yangın sırasında oluşan hasar nedeni ile irtibat kuramıyorsunuz. Bunun üzerine onları sancaklar ile kodlu haberleşmeye davet ettiniz. Onlar sancaklar ile haberleşmeyi kabul etti. Siz de onlara yardım isteyip istemediklerini sordunuz. Onlar gemide yangın olduğunu ve acele yardım istediklerini belirtti. Bunun üzerine siz de onlara mümkün olduğunca çabuk gemiyi terk etmelerini belirttiniz.

Sancaklar ile yaptığımız haberleşmeyi aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendirin.

Değerlendirme Ölçütü	Evet	Hayır
Diğer gemi ile sancaklarla kodlu haberleşme yapmak için sancak salvosunu direğin koç boynuzundan fora ettiniz mi?		
Sancaklar ile haberleşmeye davet için sancak salvosuna önce “Y” sonra “P” sancağını taktınız mı?		
Sancakları sancak direğine toka ettiniz mi?		
Diğer gemi “Cevap” sancağını kendi sancak direğine toka edince “Y-P” sancaklarını aya ettiniz mi?		
“Y-P” sancaklarını sancak salvosundan çıkarttınız mı?		
Yardım isteyip istemediklerini öğrenmek için C-J sancaklarını sırasıyla sancak salvosuna taktınız mı?		
Diğer gemi “Cevap” sancağını aya edince sancaklarınızı toka ettiniz mi?		
Diğer gemi “Cevap” sancağını toka edince sancaklarınızı aya ettiniz mi?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini gördünüz mü?		
Diğer geminin işaret direğine sancaklarını toka ettiğini görünce “Cevap” sancağını mezestre ettiniz mi?		

Diğer geminin sancaklarını “C-B-6” olarak okuduğunuzda acele yardım istediklerini anlayarak “Cevap” sancağını toka ettiniz mi?		
Diğer gemi sancaklarını arya edince siz de “Cevap” sancağını arya ettiniz mi?		
Onların mümkün olduğunca çabuk gemiyi terk etmelerini belirtmek için “A-G” sancaklarını sırasıyla sancak salvosuna taktınız mı?		
Sancakları sancak direğine toka ettiniz mi?		
Diğer gemi “Cevap” sancağını kendi sancak direğine toka edince “A-G” sancaklarını arya ettiniz mi?		
“A-G” sancaklarını sancak salvosundan çıkarttınız mı?		
Haberleşmeyi bitirmek üzere “Cevap” sancağını tekrar toka ettiniz mi?		
Diğer gemide “Cevap” sancağını toka edince siz “Cevap” sancağınızı arya ettiniz mi?		
“Cevap” sancağınızı salvodan çıkartarak salvoyu sancak direğinin koç boynuzuna volta ettiniz mi?		
Kullandığınız tüm sancakları katlayarak yerlerine kaldırdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir kere daha gözden geçiriniz. Hayır olarak cevap verdiğiniz sorularda modülün ilgili faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “Evet” ise bir sonraki modüle geçmek için ilgili kişiler ile iletişim kurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	D
6	D
7	Y
8	D
9	Y
10	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	Y
7	D
8	D

KAYNAKÇA

- YALÇINALP Coşkun (U.Y.Kaptanı), **AML ve KML Yat Kaptanlığı Alanı Ders Notları**, Bodrum, 2005.
- **Uluslararası İşaret Kod Kitabı**, Dz.K.K.Hidrografi yayınları, İstanbul 1989